

Lagförslag rörande realisationsvinst- och skogsbeskattningen

av kammarrättsassessor E. Reuterswärd

Skattelagssakkunniga framlade i december 1947 en promemoria med förslag till ändringar i realisationsvinst- och skogsbeskattningsreglerna. Denna promemoria har nu resulterat i en proposition nr 44, där de sakkunnigas förslag efter viss bearbetning framläggs för riksdagen.

De i propositionen föreslagna författningsändringarna är avsedda att tillämpas redan vid innevarande års taxering, men bara i fråga om intäkter som åtnjutits från och med år 1958. I det följande lämnas nu ett kort sammandrag av innebörden av författningsförslagen.

Den föreslagna lagstiftningen berör skattefrågor

a) i samband med försäljning och förvärv av fastighet i rationaliseringssyfte,

b) vid upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt för all framtid mot engångsersättning, och

c) vid s.k. ståndskogslikvider i samband med jorddelningsförrättningar.

A. Försäljning och förvärv av fastighet i rationaliseringssyfte.

1) Vinst som uppkommit vid fastighetsförsäljning utgör enligt förslaget icke skattepliktig realisationsvinst, om försäljningen utgjort led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering.

2) För den som först säljer en fastighet (A) såsom led i sådan rationalisering och därefter som ersättning för A inom

två år förvärvar en fastighet (B) skall följande gälla. När han framdeles säljer B skall skatteplikten för realisationsvinst bedömas med utgångspunkt från tiden för och arten av förvärvat av A.

3) Den som i rationaliseringssyfte säljer en skogbärande fastighet och därpå inom två år förvärvar en ny fastighet, även den med skog, skall få uppskjuta beskattningen för intäkt genom försäljning av den växande skogen på den försälda fastigheten genom att ingångsvärdet för skogen på den nyförvärvade fastigheten i motsvarande mån nedskrivs.

Reglerna i 1) och 2) skall iakttagas redan av taxeringsnämnderna men uppskov enligt 3) medges av prövningsnämnd efter särskild ansökan.

Frågan om fastighet försålts såsom led i åtgärder för jordbrukets eller skogsbrukets yttre rationalisering och om fastighet förvärvats såsom ersättning för egendom som försålts i rationaliseringssyfte skall bedömas i vanlig ordning av taxeringsnämnd. Det förutsättes dock att lantbruksnämnderna lämnar sin medverkan i dessa frågor genom uttalanden, antingen på hemställen av den skattskyldige eller på begäran av taxeringsmyndighet.

B. Nyttjanderätt för all framtid.

Vid realisationsvinstbeskattningen jämställs för närvarande upplåtelse av nyttjanderätt eller servitutsrätt för obegränsad tid mot engångsersättning med för-

säljning av fastighet. I propositionen föreslås att samma regel skall gälla vid skogsbeskattningen. Detta innebär att de bestämmelser som gäller i fråga om avdrag för värdeminskning av skog, som avyttrats i samband med avyttring av marken, skall tillämpas också i fråga om skog, som avverkats eller försålts med anledning av upplåtelse av sådan nyttjanderätt eller servitutsrätt.

C. Ståndskogslikvider.

1) Viss oklarhet har rätt om ståndskogslikvid är att anse som likvid för avyttring av skog med eller utan samband med avyttring av marken. I propositionen föreslås att ståndskogslikvid skall jämföras med köpeskillning för skog, som avyttrats i samband med avyttring av marken. Detta medför att likvidmottagaren blir berättigad till avdrag för värdeminsk-

ning av skog enligt de regler som gäller vid fastighetsförsäljning. — Även bestämmelserna om ackumulerad inkomst blir tillämpliga på ståndskogslikvider.

2) Genom en särskild bestämmelse skall enligt förslaget likvidmottagaren få rätt att genom insättning på skogskonto uppskjuta beskattningen av hela ståndskogslikviden.

3) För utgivare av ståndskogslikvid, som inom två år efter jorddelningsförrättningens fastställande avverkar skog eller upplåter avverkningsrätt på fastigheten, skall enligt förslaget en särskild möjlighet till avdrag öppnas. Han skall nämligen — i den mån han så yrkar — kunna, utan särskild bevisning om värdenedgång, få avdrag för minskning av skogs ingångsvärde med belopp som svarar mot den uppburna skogsinkomsten, dock högst ståndskogslikvidens belopp.

Redaktionellt meddelande

I dagspress och radio tilldrog sig frågan om vissa skorstensfejarmästares taxering allmänhetens intresse, varför prövningsnämndens beslut ansågs ha ett nyhetsvärde. En objektiv redogörelse för dittills meddelade beslut intogs därför i häfte nr 4 sid. 112. Något ställningstagande från tidskriftens sida till tvisteföremålet eller till deltagande prövningsnämndsledamöters ståndpunkter har naturligtvis därvid icke tagits.

Jag har funnit skäl meddela detta i anledning av vissa förfrågningar, som redogörelsen föranlett.

Dag Helmers.